



Prof. dr hab. inż. Dionizy Dudek (zdjęcie: 26.05.2009 r.)

Prof. dr hab. inż. Dionizy Dudek urodził się 2 stycznia 1943 r. w Borysławiu. Od 1953 r. mieszkaniec Wrocławia. Tu ukończył Liceum Ogólnokształcące i studia wyższe na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej na specjalności Maszyny Robocze i Maszyny Podstawowe Górnictwa Odkrywkowego. Po ukończeniu studiów całe swoje życie zawodowe związał z Politechniką Wrocławską, Wydziałem Mechanicznym oraz Wydziałem Techniczno-Inżynieryjnym z siedzibą w Wałbrzychu, w którego utworzeniu aktywnie uczestniczył. Odbił także studia na Wydziale Matematyki Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1969 roku obronił pracę doktorską, której promotorem był Prof. zw. dr hab. inż. Henryk Hawrylak. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał w 1987 roku, a tytuł profesora otrzymał w 1995 r.

Prof. dr hab. inż. Dionizy Dudek bardzo aktywnie uczestniczył w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni. W latach 1965 – 1968 był Prezesem KU AZS Politechnika Wrocław, a w latach 1979-1981 przewodniczącym Komisji Rewizyjnej MKS AZS Politechnika.

Prof. D. Dudek pełnił na Wydziale Mechanicznym szereg funkcji; przede wszystkim był dyrektorem Instytutu Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej oraz zastępcą dyrektora i dwukrotnie dyrektorem Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn. Przez ponad 20 lat kierował zakładem Inżynierii Niezawodności i Diagnostyki. Był przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Górnictwa Odkrywkowego POLTEGOR-IGO, członkiem Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Techniki Inżynieryjnej. Był też członkiem rad programowych szeregu czasopism naukowych, w tym przewodniczącym Rady Programowej „Przeglądu Mechanicznego”, a także członkiem Komitetów Naukowych szeregu Konferencji Naukowych. Stworzył też dwie cykliczne konferencje naukowe: *Metody doświadczalne w budowie i eksploatacji maszyn* oraz *Konwersatorium Bezpieczeństwo oraz Degradacja Maszyn*.

Prof. Dionizy Dudek odbył też liczne staże zagraniczne, był te stypendystą Humbolta. Członek Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz Societas Humboldtiana Polonaru. Autor licznych recenzji doktorskich, recenzent w postępowaniach habilitacyjnych, wniosków profesorskich oraz recenzji doktoratu honoris causa.

Prof. Dionizy Dudek jest autorem i współautorem ponad 500 opracowań naukowych, w tym prawie 250 publikacji naukowych i blisko 270 raportów i opracowań dla przemysłu. Od pierwszego artykułu opublikowanego w czasopiśmie *Węgiel Brunatny* w 1967 roku (Dudek D., Hawrylak H.: Przyczynki do teorii obliczania wysięgników zwałujących w zwałowarkach taśmowych) do ostatniej publikacji Profesora wydanej w 2020 r. przez wydawnictwo Springer (Dudek D., Nowakowski T.: Resilience engineering – agents of open pit mining machine disasters in Poland. W: Mining machines and earth-moving equipment : problems of design, research and maintenance: Springer. Cop. 2020) dorobek

naukowy prof. D. Dudek koncentruje się wokół zagadnień badań doświadczalnych maszyn roboczych, szczególnie maszyn podstawowych górnictwa odkrywkowego, w rzeczywistych warunkach eksploatacji. Oryginalne metody badawcze, modele losowych obciążeń maszyn wywołanych procesem urabiania, modele stochastyczne odkształceń statycznych i dynamicznych tych maszyn, ocena wyczerpania konstrukcji nośnych maszyn koparek wielonaczyniowych i zwałowarek to przykłady problemów omówionych w artykułach i raportach oraz w książkach: „Elementy dynamiki maszyn górnictwa odkrywkowego. Akwizycja sygnałów, analiza układów” wydanej w 1994 roku, „Kronika awarii i katastrof maszyn podstawowych w polskim górnictwie odkrywkowym” (S. Babiarczyk, D. Dudek. Wrocław: Oficyna Wydaw. PWr., 2007) oraz książki pod redakcją Dionizego Dudka „Strategia utrzymania w ruchu maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego o wysokim stopniu degradacji technicznej (Oficyna Wydaw. PWr., 2013).

W ten kierunek prac naukowych wpisują się rozprawy doktorskie, których prof. D. Dudek był promotorem – dziesięciu wypromowanych doktorów. Pierwszym doktorem był dr inż. Józef Augustynowicz, a jego rozprawa doktorska obroniona w 1990 roku nosiła tytuł „Metoda wyznaczania obciążeń ekstremalnych w ustrojach nośnych koparek kołowych”.

Prace prof. Dionizego Dudka niosą także ogromny zasób praktycznej wiedzy inżynierskiej. Jego metody i modele zostały potwierdzone licznymi eksperymentami i badaniami zlecanymi przez wszystkie kopalnie węgla brunatnego w Polsce oraz biura konstrukcyjne i fabryki budujące maszyny dla górnictwa odkrywkowego. Kierował także kilkoma projektami naukowymi KBN, NCBiR. Ma przyznanych 18 patentów, a rozpatrywane są jeszcze 2 zgłoszenia patentowe.

Przez szereg lat Profesor był ekspertem Wyższego Urzędu Górniczego w procesach atestacji dopuszczeniowych nowych i modernizowanych maszyn podstawowych górnictwa odkrywkowego. Kierowany przez niego Zakład opracował 12 takich opinii na zlecenie Wyższego Urzędu Górniczego. Posiada stopień Dyrektora Górniczego 1 stopnia, a za wieloletnią współpracę został wyróżniony odznakami Honorowego Zasłużonego Pracownika wszystkich kopalń odkrywkowych węgla brunatnego oraz zakłady FAMAGO w Zgorzelcu. Był dwukrotnie laureatem Nagrody Prezesa Rady Ministrów oraz nagrody Ministra NiSzW za osiągnięcia techniczne wykorzystywane przy konstruowaniu maszyn podstawowych i urządzeń transportowych górnictwa odkrywkowego. Został także odznaczony m. in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej oraz specjalną nagrodę Rektora Politechniki Wrocławskiej *Docendo Discimus* przyznawaną za szczególne osiągnięcia w nauczaniu.

Prof. dr hab. inż. Dionizy Dudek odszedł od nas 3 maja 2020 r. Będzie nam Go brakować – człowiek serdecznego, pomimo cierpienia zawsze uśmiechniętego i gotowego do pomocy. Pozostanie w naszej pamięci jako wzór do naśladowania, wzór Uczonemu i Profesora, wzór Nauczyciela Akademickiego do końca związanego z Politechniką Wrocławską.